

УДК 007:352.075:[004.738.5:659.3+316.658]

О. В. Бурлаков

САЙТ МІСЬКОЇ РАДИ МАРІУПОЛЯ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА НАСЕЛЕННЯ МІСТА

Досліджено рівень зацікавленості населення інформацією про діяльність органів місцевого самоврядування. Проаналізовано ступінь поінформованості про діяльність міської ради, визначено рівень довіри, суб'єктивності та адекватності інформації в комунікаційному просторі міста за опитуванням громадян, виявлено недоліки процесу комунікації. Результати статті можуть бути використані в дослідженні комунікаційної діяльності органів місцевого самоврядування та формування громадської думки.

Ключові слова: зворотний зв'язок, громадська думка, Інтернет, інтерв'ю, інформація, інформування, комунікація, місцеве самоврядування, респонденти, сайт, соціальний інститут.

I. Вступ

Інформація є важливим фактором формування громадської думки, особливо з питань, що стосуються інституту влади. Якісне своєчасне та об'єктивне інформування населення про роботу органів місцевої влади – важливий чинник у процесі інформаційного діалогу з громадськістю при вирішенні суспільно значущих питань. А знання ставлення суспільства до висвітлення новин про діяльність міської ради є невід'ємною складовою цього діалогу.

У статті подано результати соціологічного дослідження, проведеного автором у серпні – вересні 2015 року в місті Маріуполі.

II. Постановка завдання

Метою статті є виявлення ставлення громадськості до рівня інформування населення про роботу міської ради Маріуполя, а також рівня зворотного зв'язку населення з органами влади, що може вказати на ставлення до них.

Зазначена мета передбачає виконання таких завдань:

- визначити ступінь зацікавленості аудиторії новинами про діяльність міської влади;
- виявити джерела отримання новин;
- дослідити повноту інформування населення про діяльність органів місцевої влади;
- визначити рівень володіння населенням інформацією про функціонування сайту Маріупольської міської ради;
- з'ясувати ставлення респондентів до якості новин та виявити недоліки в процесі інформування.

Об'єкт дослідження – сайт міської ради Маріуполя.

Предмет дослідження – рівень інформованості населення про діяльність сайту міської ради Маріуполя.

Для вивчення суспільної думки щодо якості інформування населення про роботу місцевої влади використано анкетне опитування.

III. Результати

На цьому етапі дослідження опитано понад 2000 респондентів обох статей трьох

вікових груп, різних верств населення (керівники; спеціалісти галузей освіти, медицини, промисловості, будівництва, сільського господарства, транспорту, зв'язку, торгівлі, культури, фінансів тощо; службовці, військові, робітники, студенти, пенсіонери, непрацюючі), які мають різний рівень освіти (середня загальна, середня спеціальна, неповна вища та вища). Усіх респондентів поділено на декілька вікових категорій: 18–30; 31–50; 51–75 років.

Дослідження проведено методом прямого опитування та анкетування, його результати використано в комплексному панельному дослідженні, що тривало два роки. Респондентський зріз незмінний у загальному плані, але неоднорідний у персональному, тобто опитування проводили на однакових або схожих майданчиках, але з різними людьми. Такий спосіб зменшує похибку, якщо результати збігаються. Опитування проведено в мережі Інтернет та персональним анкетуванням, телефоном і методом інтерв'ю.

Опрацювання результатів здійснено за допомогою автоматизованих систем обробки даних. Повторне опитування, що буде проведено через певний проміжок часу, має верифікувати поточне. Таким чином, ми маємо отримати темпоральний зріз, який вкаже на динаміку змін результатів та їх актуальність і достовірність.

Аналіз отриманих даних свідчить, що респонденти 18–30 років обох статей мало цікавляться новинами про роботу місцевої влади (тільки іноді, залежно від подій). Узагалі не цікавляться подібною інформацією понад 40% чоловіків цього віку із середньою загальною (42%) та неповною вищою (45,3%) освітою. А опитуваним з вищою освітою не вистачає інформації про діяльність міської влади (52% чоловіків та 59,6% жінок).

Більше цікавляться новинами про місцеву владу представники групи 31–50 років. Більшість чоловіків відповіли позитивно на

це запитання. При цьому 50% чоловіків із середньою освітою не цікавляться цією темою. Жінки цікавляться такими новинами залежно від подій. Серед жінок з неповною вищою освітою цікавляться новинами міської влади 42,8%. Тільки 40% чоловіків із середньою спеціальною освітою достатньо інформовані, іншим представникам цієї вікової групи не вистачає інформації (відсоткова межа від 40% до 60,8%).

Що стосується вікової групи 51–75 років, то більшість респондентів активно цікавляться новинами про місцеву владу. Винятком є чоловіки із середньою освітою, 50% яких цікавить інформація залежно від її характеру; та жінки з неповною вищою освітою, думки яких розділилися на “цікавить” та “не цікавить” – 40% і 40%. На питання про достатню інформованість про роботу влади всі опитувані цієї вікової групи переважно відповіли, що їм не вистачає інформації (відсоткова межа від 43,3% до 62,5%).

Тематичні інтереси респондентів. Серед пропонуванних в анкеті тем були такі: політика, соціальні програми, економіка, екологія, культура, спорт. Респонденти 18–30 років із середньою та середньою спеціальною освітою переважно цікавляться культурою (жінки) та спортом (чоловіки). Представники неповної вищої та вищої освіти віддають перевагу разом з культурою та спортом ще й соціальним програмам.

В опитуваних двох інших вікових груп (31–51 та 51–75 років) тематичні інтереси практично збігаються: у чоловіків – це політика та спорт, у жінок – культура та соціальна сфера. Іншим темам (екологія, економіка) також приділяють увагу, але значно менше.

Багато з опитуваних відповідали, що їх цікавлять одразу кілька тем: найчастіше – політика та спорт; політика, економіка та спорт (чоловіки); соціальні програми, екологія й культура; політика, екологія та культура (жінки).

На запитання “Звідки Ви дізнаєтесь новини про роботу міської влади?” більшість опитуваних віком 18–30 років відповіли, що це або телебачення, або інтернет-ресурси. Понад 30% жінок, незалежно від освіти, та чоловіків з вищою освітою віддають перевагу поєднанню кількох каналів інформації. Але частіше головним каналом є телебачення та Інтернет.

Подібне відсоткове співвідношення спостерігається й у віковій групі 31–50 років. Тут також помітна перевага телебачення та кількох джерел інформації в респондентів обох статей, незалежно від освіти (відсоткова межа – 34–54%). Серед кількох джерел превалює телебачення та преса (рідше радіо). Менше уваги приділяється Інтернету.

В опитуваних вікової групи 51–75 років на передній план виходить поєднання газети й телебачення, та дуже низький відсоток припадає на інші джерела.

Питання, пов'язані із сайтом міської ради Маріуполя. Чоловіки у віці 18–30 років із середньою (42%) та вищою (48%) освітою, а також жінки із середньою освітою (45%) знайомі фз сайтом міської ради. Істотна частина опитуваних цієї групи не знайомі із сайтом (відсоткова межа – 42–69,6%) та ніколи його не відвідували (51,4–61,6%).

Не знайомі із сайтом і більшість респондентів групи 31–50 років (від 45% до 70,7%). Більшість з них ніколи не відвідують сайт. Подібні відповіді й у представників групи 51–75 років. Більшість не лише не знайомі із цим сайтом, а й не мають уявлення, про що йдеться взагалі.

Для тих, хто відповів ствердно на запитання “Чи знайомі ви з сайтом міської ради?”, було ще одне контрольне запитання “Які розділи сайту Вас цікавлять?”. Найпопулярнішою відповіддю в респондентів вікової групи 18–30 років стала довідкова інформація та трохи менше новини. Новини стали головною відповіддю (понад 60%) у респондентів 31–50 років. Також популярними відповідями були інформація з різних сфер та довідкова. Серед опитуваних 51–75 років превалювали новини та інформація про місто.

Варто зауважити, що якість новин про місцеву владу дехто оцінює негативно. Гарну оцінку в більшості дали чоловіки 18–30 років із середньою спеціальною освітою (55,5%) та жінки з вищою освітою (51,2%). Думки жінок з неповною вищою освітою розділилися порівну між позитивною та негативною оцінкою. Негативну оцінку дають і респонденти 31–50 років. Чоловіки із середньою спеціальною освітою (43,8%) вважають новини якісними, а інші (47,6%) – недостатньо якісними. Подібне відсоткове співвідношення помітне й у старшої вікової групи. Нейтральне ставлення виявляє достатньо низький відсоток опитуваних – максимум 14,3%.

Під час висвітлення діяльності маріупольської влади багатьом респондентам бракує правдивої та об'єктивної інформації з актуальних та проблемних тем. Декому з опитуваних (максимум 30%) не вистачає інформаційного діалогу й зворотного зв'язку. Хоча цей варіант відповіді часто зустрічається разом з іншими відповідями, що складаються з кількох варіантів. Відсоток тих, хто обрав кілька варіантів, великий – від 18 до 80. Найчастіше поєднуються такі варіанти: недостатність правдивої інформації, висвітлення актуальних питань та зворотної реакції чи зв'язку.

IV. Висновки

Мешканці Маріуполя недостатньо цікавляться новинами про місцеву владу, а тим, хто цікавиться, не вистачає інформації з тих питань, які їх хвилюють. Дехто вважає інформацію необ'єктивною та хоче правди й зворотної реакції. Низький відсоток тих, хто знайомий із сайтом. Переважно це люди 30–40 років. Молодь, яка частіше має спра-

ву з інтернет-ресурсами, мало цікавиться роботою місцевої влади. А старше покоління (вікова група 51–75 років) цікавиться подібною інформацією, але не мають доступу чи знань про мережу Інтернет та обмежуються телебаченням і газетами. Респонденти з вищою чи неповною вищою освітою (на відміну від опитуваних без вищої освіти) зацікавлені в діалозі аудиторії та органів місцевого самоврядування.

Список використаної літератури

1. Про доступ до публічної інформації : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17>. – Назва з екрану.
2. Про інформацію : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>. – Назва з екрану.
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>. – Назва з екрану.
4. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96%2D%E2%F0>. – Назва з екрану.
5. Королько В. Г. Основы Паблик Рилейшнз / В. Королько. – Москва : Рефл-Бук ; Київ : Ваклер, 2003. – 528 с.
6. Мариупольский городской совет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.marsovet.org.ua/>. – Название с экрана.
7. Почепцов Г. Г. Паблик Рилейшнз, или Как успешно управлять общественным мнением / Г. Г. Почепцов. – 2-е изд., испр., доп. – Москва : Центр, 2004. – 336 с.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2016.

Бурлаков О. В. Сайт городского совета Мариуполя как фактор влияния на население города

Исследован уровень заинтересованности населения информацией о деятельности органов местного самоуправления. Проанализирована степень информированности о деятельности городского совета. Определен уровень доверия, субъективности и адекватности информации в коммуникационном пространстве города по опросу граждан, выявлены недостатки коммуникационного процесса. Результаты статьи могут быть использованы в исследовании коммуникационной деятельности органов местного самоуправления и формировании общественного мнения.

Ключевые слова: Интернет, информация, информирование, интервью, коммуникация, местное самоуправление, обратная связь, общественное мнение, респонденты, сайт, социальный институт.

Burlakov O. Mariupol's Site of City Council as a Factor of the Influence on the Population of the City

The article investigated the level of interest of the population information about the activities of local governments. Also analyzed the degree of awareness of the activities of the City Council. The level of trust, subjectivity and the adequacy of information in the communication area of the city in a poll of citizens identified shortcomings of the communication process. Also investigated the possibility of influencing the public through the Internet, such as through the City Council website. Typical experimental examples, that you can find them in this article, are making possible to evaluate the level of participation in electronic communication format for the local government in general. Information processes in the framework of local governments allow us to estimate the quality of information that could be used for all communication processes.

This study was based on the population of the city of Mariupol and is not a one-time research, but it is a part of a complex survey of public opinion in dynamics. Processing of the results was carried out by automated data processing systems. Repeated surveys that will be conducted after a specified period of time, should verify current. Thus, we get temporal cut that will point to the dynamic changes of the results and their relevance and reliability. A set of the respondents is unchanged in general terms, but it's not uniform in particular, that a survey is conducted on identical or similar measures, but with different people. This method reduces the error in the case of similarity of the results. The survey was conducted on the Internet and personal questioning, and by telephone interview.

The attitude of local government is directly affecting the formation of the communication policy. Therefore, such measurements can become the basis for the formation of a plane communication to specifically take the city, and, at some point to any other.

Our results can be used to study the communication activities of local governments and public opinion. Also, the results was used in a comprehensive study of changes in public opinion in the city of Mariupol and that's why they could be used for the researching the population in other cities with some adjustments.

Key words: communication, information, interviews, public opinion, social institutions, the feedback, the Internet, the local government, the respondents, the website.